

Børn kunne finde i Kommunerne; men ved Siden deraf udtalte det ærede Medlem — og det har han vistnok Ret i —, at man ofte finder en ſærlig Mangel paa Interesſe hos Kommunerne for at opfylde deres Pligt paa en fyldſtegjørende Maade; der kan det da i høi Grad være ønskeligt, at Hjælpen paa anden Maade træder til. Jeg kan imidlertid ogsaa godt forſtaa det Standpunkt, ſom blev indtaget af det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), der mente, at man ſkulde ſe ſig lidt for, at man ſkulde ſtanſe et Dieblif for at overveie, inden man gik videre. Dertil kan der maaſte være Anledning; men i Hovedſagen ere jo Alle enige om, at der her er en Opgave at løſe, at der er Børn omkring i Landet, der mangle den Opdragelſe, ſom kan tilfredsſtille endog de tarveligſte Fordringer, og at den Opdragelſe, de paa denne Maade faae, kan udøve en ſørgelig Virkning paa deres hele Fremtid. Særlig ſkal jeg nævne, hvor ſamvittighedsløſt Forældre, der have uøgte Børn, ofte lade dem fuldstændig udenfor enhver Omſorg. Det er ſikkert Alle velbekendt, og det er beklageligt, at der ikke gives et virkſommere Middel til at udøve Lovg. i denne Retning. Her er alſaa en Opgave at løſe. Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) henviſte nu til Vaiſenhuſet, og det er muligt, at det Bidrag, ſom Vaiſenhuſet yder til Børn udenfor Kjøbenhavn, paa en helbig og paſſende Maade kunde komme til frugtbar Anvendelſe ved at ſættes i Forbindelſe med Børnehjemmene. Jeg ſkal lade dette underſøge og forhandle med Direktionen dærom; men i ethvert Tilfælde bør det, efter hvad der er foregaaet her idag, komme under nøie Overveielſe, om man ikke kunde vedtage viſe Regler for Ydelse af Underſtøttelſe til Børnehjemmenc. Det, ſom det nemlig gælder om at værgſe ſig imod, er, at diſe Børnehjem ſkulde blive en Spekulationsſag, hvor man tog Statens Underſtøttelſe og gjorde ſaa lidt ſom muligt for Børnene. Spørgsmaalet er da: Hvad ſkulle vi gjøre for at ſikre os imod dette? Jeg veed da ikke noget Andet end førſt og fremmeſt en virkſom Underſtøttelſe fra Kommunerne Side; thi en ſaadan Underſtøttelſe vil indeholde en Garanti for, at diſe Børnehjem ere, hvad de bør være, og dernæſt bør der føres et Tilſyn med dem i den ene eller den anden Skikkelse, ſaa godt ſom Miniſteriet formaar. Jeg ſkal tage dette under nærmere Overveielſe; henviſer man de to Andragender til mig, ſkulle de blive tagne ſærlig i Betragtning, og jeg ſkal, naar vi ſamles igjen, meddele de Oplyſninger, ſom jeg har været i Stand til at ſamle. Dærom forlader jeg denne Sag, idet jeg dog endnu ſkal bemærke, at jeg efter gammel Bane vil betragte en Henviſning fra Thinget af diſe to Spørgsmaal ſom lidt mere, end den ærede Ordfører yttrede. Den ærede Ordfører ſagde nemlig, at Meningen kun var den, at man ønskede en nærmere Underſøggelſe; men jeg maa gjøre opmærkſom

paa, at i en Henviſning tillige indeholdes en Anbefaling af Sagen, og jeg vil derfor ogsaa betragte det ſom en Anbefaling for de to foreliggende Sager, at de henviſes til Miniſterien. (Ordføreren: Ja, det ligger i Henviſningen.) Saa er der alſaa ingen Miſforſtaaelse. — Jeg kommer nu til at omtale det ſidſtberørte Spørgsmaal, nemlig den Indſtilling, ſom af et æret Medlem er knyttet til Betænkningens Nr. 4. Her maa jeg for mit Bedkommende lægge Vægt paa, hvad der ogsaa er omtalt her i Thinget, at Nanderſ har en lærd Skole, og at der derigjennem ydes et meget betydeligt Bidrag til denne Bys Skolevæſen. En lærd Skole er paa Skolevæſenets Omraade til ſtor Fordel for en By, og inden man yder Underſtøttelſe til en privat Skole i en ſaadan By, er det eſter mit Skøn berettiget at ſpørge, om det ikke laa nærmere at tænke paa at yde Underſtøttelſe til gode private Inſtituter i andre Byer, hvor der mangler enhver Underſtøttelſe. (Brix: Begge Dele). Ja, begge Dele; jeg ſkal fuldkomment indrømme Rigtigheden deraf, forudſat at vi have Raad dertil; men førſt, ſiger jeg, ligger det for at ſpørge, om vi have Raad dertil, og om denne Underſtøttelſe ikke førſt maa komme til Anvendelſe paa Steder, hvor Staten ſlet intet Bidrag giver til en videregaaende Underviſning. Der er mange Kjøbstæder, ſom ingen ſaadan have, og ſom maaſte endog, naar vi gaa den hiſtoriske Wei tilbage, kunne paaviſe et beſteemt Krav derpaa. Naar der er henviſt til, at Miniſteriet ved Beſvarelsen har udtalt ſig paa den anførte Maade, vil jeg dog være tilbøjelig til at tro, at ogsaa det Moment, jeg nu har berørt, er udhævet af Miniſteriet. Jeg har ikke havt Leilighed til at ſe eſter, hvorledes Beſvarelsen har været affattet, men jeg er tilbøjelig til at tro, at denne Tanke ogsaa er kommen til Udtalelſe i Miniſteriets Svarſkrivelſe. — Endnu har jeg at udtale mig angaaende Indſtillingen under Nr. 16. Med Henſyn til den her omhandlede Skolebeſtyrer havde Miniſteriet jo forelagt et Forſlag paa Finantsudvalget. Jeg har i Thinget og overfor Finantsudvalget udtalt de Tvivl, ſom vare tilſtede hos mig ſelv angaaende det Henſigtsmæssige i at bringe dette af mig tilſeiledede Forſlag frem, og det blev udſteemt af Thinget; det eksisterer alſaa ikke mere. Her foreligger nu et Forſlag til ad anden Wei at komme Bedkommende til Hjælp, og jeg ſkal være meget villig til at gaa ind derpaa; men jeg vilde dog ønske, at det idetmindſte maatte blive noget nærmere antydet, hvad man tænker paa, hvorledes man tænker ſig Underſtøttelſen ydet, og i hvilken Form den ſkal ydes. Lad mig for at forklare mig nærmere, f. Ex. ſpørge, om man tænker paa, at der ſkal ydes ham en Penſion ved Lov? Vi have en Lov, der yder Penſion til en Mand i en lignende Stilling. Er det dette, man har tænkt paa, eller hvad er det, man har tænkt paa? Jeg vilde ønske, at den ærede Ordfører kunde ſe ſig iſtand til nærmere at betegne